

[Poul Møller.]

ordning, hvorefter retten bestemmer, hvem der kan anses for egnet til at procedere sager for højesteret. Dette enstemmige votum fra højesteret er af meget afgørende betydning for den konservative folketingsgruppe. Og højesteret har jo ret i — det er ganske givet og oplagt — at lige så lidt som man vil berøve landsretterne den afgørende bestemmelsesret med hensyn til, hvem der skal kunne procedere for landsretterne, lige så lidt bør man fratage højesteret denne afgørende bedømmelse. Gennemføres den højtærede justitsministers forslag, vil vi i fremtiden kun have landsretssagførerprøven. Der er ingen, der har stillet forslag om at skærpe denne prøve, men det fremgår af kommissionsbetænkningen, at den administreres overordentlig lemfældigt. Præsidenterne for såvel østre som vestre landsret har erklæret sig herom i udvalgsbetænkningen. Præsidenten for østre landsret udtaler yderligere, at landsretssagførerprøven ikke kan anses for egnet som grundlag for en almindelig møderet for højesteret. Vestre landsrets plenarmøde udtaler, at landsretssagførerprøven ikke kan være egnet som tilstrækkeligt grundlag for tilladelse til uden begrænsning at procedere for højesteret.

Altså, ud over højesterets enstemmige advarsel imod den højtærede justitsministers forslag foreligger der fra de to landsretter erklæring om, at man anser det for at være uforsvarligt, hvis landsretssagførerprøven skal lægges til grund som eneste bedømmelse af en landsretssagførers kvalifikation til at procedere for højesteret.

Den højtærede justitsminister har i sin fremsættelsestale anført, at 8 års reglen, som blev indført i 1930'erne, benyttes i ca. 30 pct. af højesteretssagerne, og man har derfor sagt: når dette finder sted i 30 pct. af sagerne, kan man lige så godt give helt fri og fjerne højesteretssagførerprøven. Men har nu egentlig disse erfaringer været tilstrækkelig gode til, at man skal gå videre ad den vej og udvide bestemmelsen, således at landsretssagførere efter 5 års virksomhed kan møde i alle sager for højesteret, også i sager, som de ikke selv har ført ved landsretten? Ikke efter højesteretsdommernes skøn i alt fald. Det høje dommerkollegium er vel nærmest til at udtale sig om, af

hvilken kvalitet proceduren har været i de sager, der har været forelagt højesteret. Jeg udbeder mig den højtærede formands tilladelse til at citere af udvalgsbetænkningen side 57, hvor højesteret erklærer:

„Selv om en del af disse“ — altså landsrets- og overretssagførere — „har udført sagerne på en efter højesterets skøn tilfredsstillende måde, gælder det dog om et ikke ubetydeligt antal, at de efter rettens mening både har manglet den rette forståelse af, hvilke oplysninger der burde tilvejebringes ved sagens endelige afgørelse, og har savnet evnen til at fremstille sagens faktum på tilfredsstillende måde, ligesom den juridiske del af proceduren ofte har svigtet.

Grunden til den ved lov af 23. juli 1932 indførte ændring i retsplejelovens § 127 var formentlig for en væsentlig del, at det skønnedes hensigtsmæssigt, at den sagfører, der ved at procedere sagen i 1. instans havde sat sig ind i sagens omstændigheder, også fik lejlighed for at føre sagen for højesteret. Dette hensyn kan ikke anføres til støtte for den nu foreslåede udvidelse af mødeberettigelsen, og højesteret må under hensyn til de nu indvundne erfaringer fraråde den foreslåede ændring i § 127“.

Også dette virker jo langt fra befordrende for den højtærede justitsministers forslag over for den konservative folketingsgruppe, der må konkludere, at der ikke for os foreligger presserende eller væsentlige synspunkter fremført her, som har gjort det rimeligt og påkrævet at give sig til at lovgive i spørgsmålet om højesterets forhold, om proceduren og om, hvem der skal være mødeberettiget for højesteret, mod højesterets enstemmige advarsel, mod højesterets enstemmige stærke kritik af den foreslåede ordning, en kritik, der yderligere er underbygget af landets to landsretter. Vi kan derfor ikke medvirke til det foreliggende lovforslag, for så vidt angår spørgsmålet om højesteretssagførerprøven, men kan støtte de ændringer, som er blevet anbefalet af to udvalgsmedlemmer og af hele højesteret.

Det næste, der stilles forslag om, er offentlig votering i højesteret. Lad mig sige, at der inden for det konservative folkeparti har været mange, som egentlig har været utilfredse med den nuværende